

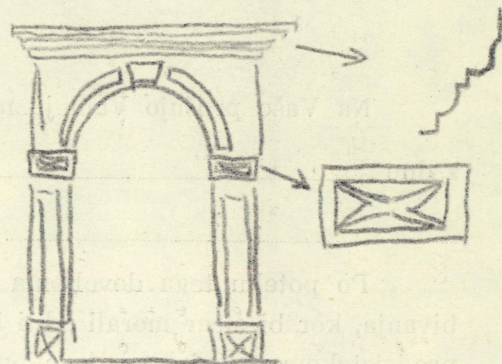
Na zvoniku na severni strani nad lokom (vhodnim) napisna plošča:

??
ANNO 1668
SVB R DNO
-
ADAO REDY
POROCHO LOCI

Zvonik ~~inxxxxxxxx~~ (=zvonica=lopa) na tri strani odprta s polkrožno zaključenimi loki.

Glavni portal pod zvonikom iz 17. stol.

Prezbiterij bo že iz zrelejših let 16. stol.
ca. 1520-30.
pokroniki je vel. altar iz l. 1692.

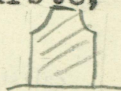

Cevc, Zap. XXIII., str. 53. - 4.6.56.

Zelo velikokrat prezidano, srednjeveška osnova. Ladja je kvadrat 14 x 14 korakov. Prezbiterij za 2 stopnjici višji, dvopolni dolgi kor z mrežastimi oboki na služnikih (polovični valji) kapiteli enostavni, spodaj nazobčan obroček, nato valjastemu stebri enak valj, nad njim žlebasto izpodrezana okrogla krilna plošča. Iz nje izhajajo rebra, ki imajom izredno globok profil in ozke hrbte, in žlebast posnetek.

3 večji - 4 majhni sklepniki.

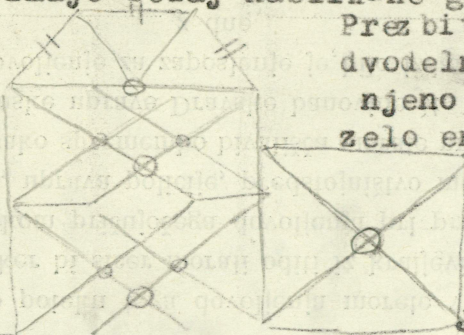
Na glavnem nad zaključkom frontalna plošnata reliefna glava s

kodrastimi lasmi in brado.

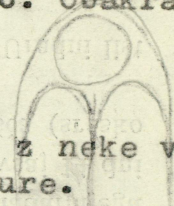
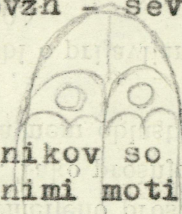
Drugi na temenu okrogel z reljefnimi prekrižanimi kijuču sv. Petra, zadnji na trolistni osnovi ščitek s križem na gori, nad njim mitra.

4 stranski imajo sedaj naslikane grbe, pa ni gotovo da so posnetki starejših. Prezbiterij ima zunaj visoke opornike. Okna so dvodelna visoka. S prvotnim krogovičjem je ohranjeno samo jugovzh - severovzh. okno. Obakrat zelo enostavno.

Severno:

južno:

Baze služnikov so razčlenjene z neke vrste poglobljenimi motivi pečene ure.

Južni služnik sloni na konzoli v obliki kodraste glave, zelo enostavno plastično pojmovane oblike.

Na jugu prezbiterij z njim s trolistno osnovno obliko prebija spodaj v polpiramido v pritličje: kvadrat v tlorisu, križast obok stičnik reber kakor v prezbiteriju, gladek okrogel sklepnik.

V kapeli sta dva nagrobnika, eden samo grboven s tremi rozetami spod na okleščeni vejah. Črba sta obešena na debelejšo vejo

z listi. Levi grb predstavlja narobe obrnjeno koso, desni desno vpenjajočega se psa(?)

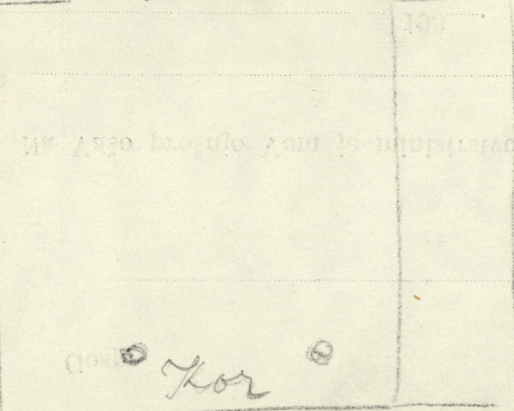
Nad tem dve šesterokraki zvezdi in velik polmesec.

Po robovih napis v gotski frakturi z latinsko majuskulnim dodatkom: Gestorben den 13 jvly im 1502 iar.

Drugi je velik reljefni nagrobnik, prikazujoč frontalno stoječega viteza v oklepu in čeladi, z zastavo v desni in koso v grbu. Močno reljefen

Kapela
H. Franca
1884

Kapela
H. B.

Zornik

izrazito portreten debeluh z majhno poštučano bradico in na strani visečimi brki. *apis v lat.majuskuli: Im:1563 iar hab iá Franz Fraiher von Gradnekh Röm. Kāi. Māt Ratt disen grabstain nach meiner Poldnvs lassen machen mir und me mein voreltern weliche alhie begraben ligen zv einer gedachtnvs Gott wolle vns genadig sein Amen.

V sev. oltarju ob slavoloku je gotška Pieta iz okr.1420. veže se na slog ptujskogorske delavnice, spominja na Svibno in Stare gore. Sedi na nizkem sedežu brez naslonjala, frontalna, gornji del telesa razgiban v S - črti. V naročju mrtvo truplo s prekrižanimi rokami pred životom, nogi paralelno počivata na strani potegnjenem robu plašča. Glava Jezusova visi nazaj, Marija jo pod tilnikom opira z desno. Levo pa z razgibanimi prsti polaga na prsi. Na glavi ima posebno pokrivalo, ki v mehkih gubah pada čez rame na prsi. Lasje svedrasto kodrani. Glava je nagnjena na desno ramo, žalostni obraz " mačji tip" obrača oči pod obrvmi navzgor na levo.

Fas je pokrit z rozetnimi šnodelni, kakor na Ptujski gori. Materjal kamen. Gubanje mehko, deloma sorodno ptujskogorski, a ne čisto identično, spada nedvomno med najlepše naše Pieta. Kristusov bradati obraz podoben velikonedeljskemu.

Kapela sv. Franč. Ksav. ima v poveznjeni kupoli prav dobro bogator rokokojsko štukaturo.

Vel.oltar iz raznobarvnega marmorja, prevladuje črn kamen, oblika se naslanja na oltarje 17.stol. Enakega dela je tabernakelj. Ustreza izdelkom ~~z~~ Cussove delavnice.

Na zvoniku napisna plošča Anno 1668 svb R:Dno Adaō Redy Parocho loci.

Stele, CXXII, 25.3.1952, str.70 -72.

Na oltarju pod obokom sta vzdana ca 2 x 0.75 m² obsežna kamenita epitafa. Na enem je izklesan en bas relief plemič v viteški bojni opravi. Napis na plošči pravi, da predočuje lik rimskega cesarskega veličanstva svetnika Frana barona Gradnika, ki je dal leta 1503. prirediti pomnik po svoji podobi, sebi in tam počivajočim prededom v spomin. Opisati bi bil smel z drugega spomenika i rodbinska grba gospe Margarete Gradnikove in njenega brata Jurija Rajhenburškega iz leta 1502. Priobčeni napisi so poleg vsi sila netočni. V desni kapeli, kjer je bil nedavno še oltar posvečen Matri dolorosae, je kripta, krita s kamenito ploščo. Koncem 90tih let so enpriliki, ko so popravljali cerkveni tlak, odprli to grobnico. Kolikor se še spominjam, ima obliko kvadrata in bi utegnila meriti 2.5 x 2.5 m² s 3 metrično višino. V nji sem našel v enem kotu gorenji del otroške lobanje, ki so se je držali še popolnoma ohranjeni, ca 30 cm dolgi sesvedrani lasje kostanjeve barve. Morda je to preostanek lobanje sinu Frana pl. Gollensteina, ki je preminul v dobi desetih let 28. prosinca 1604. leta in ki ga omenja deloma že izbrušeni napis na tleh sredi presbiterija. V drugem kotu kripte je stala popolnoma intaktna, vsled starosti in moče počrnela krsta iz hrastovine. vzdolž pokrova je imela z modrilom narisan križ, a ob strani rajhenburško cerkev z župniščem vred in letnico 1736. V krsti je ležalo ogrodje, opravljeno v črno sutano iz grobe volnene snovi, obuto v nizke čevlje na kveder; odločeni podplatje so viseli nizdol, ker jim je bila preperela dretna, s katero so bili prišiti. Mrliču je krila glavo mala črna čepica, kakršno še dandanes nosi duhovščina doma; okoli vratu je imel izvrstno ohranjeno štolo modre barve in v rokah rožni venec. Mož je bil gotovo kak rajhenburški župnik. V župnišč mi niso vedeli ničesar povedati o pokojniku. Na zunanji steni rajhenburškega božjega hrama so vzdani trije spomeniki, ki so vredni, da se jih omeni. Poročevalec ima samo jednega, a še

tega z zelo pomanjkljivim prepisom, dočim je prešel epitaf župnika Valenta Rutschgerja, ki se je bil glasom napisa porodil v Mengišu dne 27. svečana 1755. leta in zapustil svet leta 1825., ter onega neke Marije Zimmermannove, ki je umrla v dobi 95. let. -

Fr. Podkrajšek: Pripombe k knjigi "Pokopališča pri cerkvah Lavantinske škofije." ČZN. XV. 1919. str. 13x 136.

Klaus Josip, rojen Rajhenburčan. L. 1756. je naslikal sliko sv. Petra za veliki oltar župne cerkve v Rajhenburgu. /Rajhenburška kronika/.

Zeit Anton, slikar v Krškem, je l. 1794. naslikal križev pot za župno cerkev v Rajhenburgu. /Rajhenburška kronika/.

F. Kovacič: Izvestja. /Steska Viktor: Slovenska umetnost. I. Slikarstvo./

ČZN. XXIII. 1928. str. 162, 163.